

4. Про міський електричний транспорт: Законі України від 29.06.2004 р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2004. – № 51. – Ст. 548.

5. Нечипуренко О.М. Цивільно-правове регулювання перевезень пасажирів таксі: монографія / О.М. Нечипуренко, С.В. Резніченко, Г.В. Самойленко. – Одеса: ОДУВС, 2010. – 188 с.

ЦИФРОВИЙ КОНТЕНТ – НЕОБХІДНІСТЬ ЗАКОНОДАВЧОЇ ДЕФІНІЦІЇ?

Стахира Г.М.

*аспірант кафедри цивільного права та процесу
Тернопільський національний економічний університет*

Технологічна революція та стрімкий розвиток ринку постачання нематеріальних товарів та послуг призвели до необхідності внесення істотних змін у право. Поява нематеріальних об'єктів, до яких відносимо комп'ютерні ігри у режимі реального часу, електронні журнали та книги, технології хмарного зберігання даних, програмне та апаратне забезпечення, аудіо- та аудіовізуальні гіперпосилання доступні для відтворення у мережі інтернет, введених у цивільний обіг в межах так званого «віртуального ринку» потребує розробки та законодавчого закріплення визначення та встановлення режиму правового регулювання.

Мета роботи полягає у аналізі існуючих доктринальних та законодавчо закріплених дефініцій цифрового контенту та обґрунтуванні необхідності впровадження дефініції цифрового контенту до законодавства України.

В українському законодавстві відсутнє нормативне визначення поняття об'єкта, що існує у нематеріальній, цифровій формі. Аналізуючи норми чинного законодавства, бачимо що воно перебуває на етапі формування, розробки понятійного апарату та механізму правового регулювання у даній сфері. Спробою дати нормативне визначення нематеріальних даних є дефініція поняття «електронна форма представлення інформації», що міститься у Законі України «Про електронну комерцію».

В свою чергу дослідженнями, пов'язаними із розробкою та нормативним закріпленням поняття цифрового контенту займалися науковці Європейського Союзу (далі – ЄС). Адже розвиток ринкових відносин поставки цифрового контенту між країнами членами ЄС, потребує чіткого нормативного регулювання та закріплення уніфікованого поняття.

Проте, на сьогоднішній день не узгоджено єдиного підходу до визначення цифрового контенту. Вчені, у своїх наукових доробках презентують цифровий контент як послуги, що надаються у електронній формі [1, с. 185], інформаційно-розважальні матеріали, що розповсюджуються в цифровому вигляді по каналах зв'язку та використовуються за допомогою спеціальних

пристроїв (комп'ютер, смартфон) [2], дані чи інформація, що презентується у формі бінарного коду [3].

Відсутній єдиний підхід до дефініції цифрового контенту й у законодавстві країн, що входять до складу ЄС. Так, аналізуючи положення Директиви Європейського парламенту і Ради 2011/83/ UE від 25.10.2011 бачимо що під цифровим контентом розуміється дані що генеруються та поставляються у цифровому форматі, такі, як: комп'ютерні програми, мобільні додатки, ігри, музика, аудіовізуальні файли чи тексти, не залежно від того чи доступ до таких даних відбувається через завантаження чи потокової передачі даних [4]. Інший підхід до визначення даного поняття наведено у Проекті Регламенту Європейського парламенту і Ради щодо спільного європейського регулювання купівлі-продажу № 2011/0284 від 11.10.2011, де цифровий контент – це дані що генеруються та поставляються в цифровому форматі, не залежно від того чи їхні властивості будуть визначені споживачем, включаючи відео- та аудіо-контент, зображення, тексти, комп'ютерні ігри, програмування, цифровий контент, що уможлиблює персоналізацію апаратного та програмного забезпечення, за винятком:

- i. Фінансових послуг, в тому числі інтернет-банкінгу;
- ii. Правничих або фінансових консультаційних послуг, що надаються в електронній формі;
- iii. Електронних медичних послуг;
- iv. Послуг, що мають на меті забезпечення електронного з'єднання, а також інших пов'язаних послуг;
- v. Азартних ігор;
- vi. Створення нового цифрового контенту, або зміни існуючого цифрового контенту споживачем або інші способи взаємодії із творами інших користувачів [5].

Іншим, вкрай важливим для створення нового законодавчого масиву покликаною врегулювати правовідносини, пов'язані із обігом цифрового контенту є проект Директиви Європейського парламенту і Ради про деякі аспекти що стосуються договорів поставки цифрового контенту № 2015/0287 від 09.12.2015 [6]. Відповідно до положень ч. 2 ст. 1 вищезазначеного документу цифровим контентом виступають:

а) Дані, що генеруються та поставляються у цифровій формі, зокрема відео- та аудіо- додатки, компютерні ігри та інші види програмування.

б) Послуга, уможливаюча створення, обробку або зберігання у цифровій формі даних, отриманих від споживача.

с) Послуга, що надає можливість поширювати або іншим чином впливати на дані у цифровій формі, отримані від інших користувачів такої послуги.

Прийняття та ратифікація державами членами ЄС проекту Директиви про деякі аспекти що стосуються договорів поставки цифрового контенту буде суттєвим кроком для створення нового безпечного відкритого ринку поставки цифрового контенту.

Для активного розвитку українського цифрового ринку, а також для захисту прав вітчизняних виробників, дистриб'юторів та споживачів цифрового

контенту є вкрай важливо, скориставшись досвідом європейських партнерів, напрацювати та закріпити поняття цифрового контенту як у Цивільному кодексі України так і в спеціальних нормативно-правових актах, таких як Закон України «Про захист прав споживачів».

Отже, ринок на якому здійснюються операції пов'язані із цивільно-правовим обігом цифрового контенту набуває глобальних масштабів і потребує встановлення чіткого нормативно-правового регулювання та законодавчої дефініції даного поняття. Особливу увагу дослідженню та впровадженню спеціальної уніфікованої нормативно-правової бази, що регулює відносини пов'язані з обігом цифрового контенту, та встановлює його дефініцію приділяє законодавець Європейського Союзу. Європейською комісією розроблено та подано для затвердження до Європейського парламенту проект Директиви №2015/0287 про деякі аспекти, що стосуються договору поставки цифрового контенту. У зв'язку із відсутністю нормативних положень, що закріплюють поняття цифрового контенту в Україні, вітчизняному законодавцю варто переймати досвід регулювання даних правовідносин у інших держав, розробити нормативно-правове визначення даного поняття та закріпити його як в положеннях Цивільного кодексу України так і у спеціальному законодавстві.

Література:

1. Spindler G. Contracts for the supply of digital content – scope of application and basic approach – Proposal of the Commission for a Directive on contracts for the supply of digital content / G. Spindler // European Review of Contract Law. – 2016. – half 3 (okt 2016). – P. 183-217.

2. Мефодьева К. О. Подходы к определению цифровых данных (цифровой контент) как гражданско-правовой категории / К. О Мефодьева [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://lomonosov-msu.ru/archive/Lomonosov_2017/data/10900/uid135975_report.pdf

3. Рынок цифрового контента в России и мире 2010-2016 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.json.ru/poleznye_materialy/free_market_watches/analytics/2013_digital_content_2010-2016/

4. Directive 2011/83/ EU of the European Parliament and of the council of 25 October 2011 on consumer rights, amending Council Directive 93/13/ EEC and Directive 1999/44/ EC of the European Parliament and of the Council and repealing Council Directive 85/577/ EEC and Directive 97/7/ EC of the European Parliament and of the Council // The data base of legislation of the European Union [Electronic source]. – Regime of access: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32011L0083&from=EN>

5. Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on a common european sales law 2011/0284 dated 11.10.2011 // The data base of legislation of the European Union [Electronic source]. – Regime of access: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52011PC0635&from=PL>

6. Proposal for a Directive of the European Parliament and the Council on certain aspects concerning contracts for the supply of digital content 2015/0287 dated 09.12.2015 // The data base of legislation of the European Union [Electronic source]. – Regime of access: <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2015/EN/1-2015-634-EN-F1-1.PDF>

ДОДАТКОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ, ЩО ВИНИКАЮТЬ ПІСЛЯ ПРИПИНЕННЯ ОСНОВНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

Чанишева А.Р.

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри цивільного права*

Національний університет «Одеська юридична академія»

Проблема дослідження цивільних правовідносин значно спрощується у тих випадках, коли виокремлення певних видів правовідносин, зокрема зобов'язань, здійснює сам законодавець. Тому немає необхідності розглядати, зокрема, проблему виокремлення зобов'язань щодо відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товарів, робіт (послуг) від відповідних зобов'язальних відносин щодо передання товарів, виконання робіт, надання послуг. Зобов'язання щодо відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товарів, робіт (послуг), виокремив сам законодавець як основні у статтях 1209-1211-1 ЦК України.

Проте в інших випадках законодавець викладає положення про зобов'язання (додаткові), що виникають після припинення основних зобов'язань, поряд з положеннями, які поширюються на основні зобов'язання. Це створює перешкоди для правильного визначення місця і додаткових зобов'язань, що виникають після припинення основних зобов'язань, у структурі зобов'язальних відносин, і законодавчих положень, що поширюються на такі зобов'язання, у структурі відповідних інститутів і субінститутів цивільного законодавства, і відповідних правових норм у структурі відповідних цивільно-правових інститутів і субінститутів.

А.М. Блащук у своїй кандидатській дисертації висловив думку про те, що під припиненням договірною зобов'язання слід розуміти абсолютне зникнення правового зв'язку сторін щодо об'єкта такого зобов'язання [1, с. 4]. О.І. Міхно заперечила йому, зокрема, звернувши увагу на те, що на момент припинення договірною зобов'язання можуть залишитись невиконаними певні обов'язки сторін такого зобов'язання. Також можуть пред'являтися вимоги щодо якості товарів в межах гарантійних строків і строків позовної давності [2, с. 50]. Пізніше А.М. Блащук у роботі, що була виконана разом із О.В. Дзерою, уточнив, що «з припиненням чинності договору не завжди зникають правові зв'язки між суб'єктами договірною зобов'язального